

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๕๒๓๒๙

รับที่	12903
วันที่	26 ธค 2557
เวลา	10:30

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

งานเลขานุการ รศช. ดนุชา
เลขที่รับ..... 6199
วันที่... 26 ธค 2557
เวลา

อ้างอิง หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๗๐๗๐ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

ตามที่ได้เสนอรายงานความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ
ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และกรมทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกรรณา จุฑานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๓ (ฮิตตพันธ์), ๑๕๒๒ (กัลยา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๗๐๗๑

สำเนา

สำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทีกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ที่ นร ๑๑๑๒/๖๘๖๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๒. สรุปผลการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน - มิถุนายน
๒๕๖๒) ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ด้วยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ขอเสนอเรื่องความก้าวหน้า
ของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑๒)
แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติ
การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูป
ประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สำนักงานฯ เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ

๒. สารสำคัญ

สำนักงานฯ ขอรายงานความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป
ประเทศ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑.๑ การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานฯ
ได้นำมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ประกอบด้วย (๑) การมอบหมายหน่วยงานขับเคลื่อน
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒) แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ (๓) การจัดทำโครงการสำคัญ
ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (๔) การนำเข้าข้อมูลผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินงานและข้อมูลสถิติ
ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) และ (๕) การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ
ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยสำนักงานฯ จะดำเนินการชี้แจง
ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป

/๒.๑.๒ การดำเนินการ...

๒.๑.๒ การดำเนินการภายใต้โครงการการบริหารจัดการและการพัฒนา
การนำข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน ในประเด็นการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ สำนักงานฯ ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (สวทช.) ได้ลงพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม และเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองใช้ระบบบันทึกและแสดงข้อมูลครัวเรือน เพื่อการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP Logbook) ที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถนำเข้าข้อมูลการช่วยเหลือและการพัฒนาคนเป็นรายบุคคล / ครัวเรือน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคนตลอดทุกช่วงวัยเชิงพื้นที่ที่สามารถดำเนินการได้อย่างตรงประเด็นและสอดคล้องกับสภาพความต้องการมากที่สุด ทั้งนี้ ปี ๒๕๖๒ จังหวัดสมุทรสงครามมีคนจนเป้าหมาย ๗๕๐ คน ลดลงจาก ๒,๕๕๑ คนในปี ๒๕๖๐ และ ๑,๑๕๕ คนในปี ๒๕๖๑ ตามลำดับ โดยคนจนเป้าหมายในจังหวัดสมุทรสงครามประสบปัญหามิติรายได้เป็นจำนวนมากที่สุด ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ อาทิ สำนักงานพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด/ระดับอำเภอ และผู้ใหญ่บ้านได้นำข้อมูลเชิงพื้นที่จากระบบฯ มาพิจารณาประกอบการดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการ โดยในเบื้องต้นคาดว่าจะดำเนินการส่งเสริมและฝึกทักษะในการประกอบอาชีพ สร้างกลุ่มอาชีพที่เหมาะสมกับช่วงอายุและพื้นที่ที่มีปัญหา และมาตรการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหามิติรายได้ของกลุ่มเป้าหมายที่มีความยั่งยืน ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะดำเนินการเชื่อมโยงระบบ TPMAP เข้ากับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER) เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบการออกแบบและจัดทำโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนและสนับสนุนการพัฒนาคนตลอดทุกช่วงวัยได้ตรงตามข้อเท็จจริง ซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าการใช้เงินงบประมาณ และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๒.๒ ความก้าวหน้าแผนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานฯ ได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๒) ต่อสภาผู้แทนราษฎรตามที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมาย เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยมีประเด็นอภิปรายที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การปรับปรุงรูปแบบการรายงานและการติดตามผลให้สามารถเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น อาทิ การสร้างตารางเปรียบเทียบ การปรับรูปแบบรายงานความคืบหน้าให้เป็นรูปแบบเดียวกัน (๒) การเร่งรัดกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศที่สำคัญ และ (๓) ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพต่อการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง อาทิ การแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศให้ครบถ้วนทุกคณะตามองค์ประกอบ และการทบทวนประเด็นและกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

ทั้งนี้ สำนักงานฯ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๒) เพื่อเสนอตามขั้นตอนต่อไป

๒.๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการ
ตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานฯ ได้เริ่มดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER) เข้ากับระบบฐานข้อมูลที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ระบบฐานข้อมูล eMENSER เป็นระบบหลักของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ

ตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ดังนี้ (๑) การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล eMENSCR เข้ากับระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและประเมินผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Plan: e – Plan) โดยสำนักงานฯ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อยู่ระหว่างประสานการดำเนินการร่วมกันในการเชื่อมโยงทางเทคนิคของระบบ eMENSCR และระบบ e – Plan และ (๒) การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล eMENSCR เข้ากับระบบติดตามการบริหารยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ (Strategic Management System: SMS) ของกระทรวงสาธารณสุข

๒.๔ การสร้างการตระหนักรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๔.๑ หลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Massive Open Online Course: MOOCs) สำนักงานฯ ได้ดำเนินการถ่ายทำวีดิทัศน์ MOOCs เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนประกอบวิชายุทธศาสตร์ชาติแล้วเสร็จ ปัจจุบันอยู่ระหว่างตัดต่อวีดิทัศน์ ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถเผยแพร่ผ่าน NESDC MOOCs ภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๓

๒.๔.๒ การสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติในกลุ่มเด็กเยาวชน และครู ผ่านการ์ตูนสั้น สำนักงานฯ อยู่ระหว่างการจัดทำการ์ตูนสั้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสอดแทรกสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน และสนุกสนานที่ครูผู้สอนสามารถใช้การ์ตูนสั้นเป็นสื่อการเรียนการสอนให้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชน ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการร่างเค้าโครงการ์ตูนสั้น โดยคาดว่าจะสามารถเผยแพร่การ์ตูนสั้นได้ในช่วงวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๖๓

๒.๔.๓ เกมกระดานสอนการเรียนรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในกลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานฯ อยู่ระหว่างการจัดทำเกมกระดานเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างการตระหนักรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้กับกลุ่มนักเรียน เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกให้มีความคิดริเริ่มและมีกำลังในการลงมือปฏิบัติ ให้เกิดการรักษาและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและเหมาะสม และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างชาญฉลาดและยั่งยืนในอนาคต โดยรูปแบบของเกมกระดานจะเน้นประเด็นใกล้ตัวและพฤติกรรมของคน เพื่อให้ผู้เล่นได้ตระหนักว่าเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องใกล้ตัวและทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีได้

๒.๕ การดำเนินงานในระยะต่อไป

๒.๕.๑ สำนักงานฯ จะจัดให้มีการประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย (๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานเจ้าภาพในทุกระดับของเป้าหมายในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับความสำคัญของแผนแม่บทฯ และภารกิจของเจ้าภาพแต่ละระดับในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ให้สามารถถ่ายทอดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างบูรณาการ และร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และ (๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการการขับเคลื่อนแผนแม่บท

ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อสร้างการตระหนักรู้และความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับ ความเชื่อมโยงระหว่างแผนระดับที่ ๓ กับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ ความสำคัญและหลักการ จัดทำแผนระดับที่ ๓ ในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติ และการนำ แผนระดับที่ ๓ เข้าระบบ eMENSUR

๒.๕.๒ สำนักงานฯ จะดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการ ประจำปีของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี และ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภา ทราบภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงาน โดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายใน เดือนมีนาคม ๒๕๖๓

๒.๖ ข้อเสนอการนายกรัฐมนตรื

การดำเนินการในระยะต่อไป ในส่วนการขับเคลื่อนการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

เอกสารประกอบการรายงานความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒

ผลการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๒) ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมใหญ่วุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย)

สรุปผลการอภิปราย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ร่วมอภิปราย จำนวนรวม ๒๐ คน โดยสามารถสรุปได้เป็น ๓ ประเด็น ได้แก่

๑. รูปแบบการรายงานและการติดตามผล

๑.๑ ควรทำให้เข้าใจง่าย โดยอาจสร้างตารางเปรียบเทียบที่มีการอ้างอิงตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เป็นตัวเลขร้อยละที่ชัดเจน รวมถึงระบุจำนวนงบประมาณรายกิจกรรม แหล่งที่มาของงบประมาณ กำหนดแล้วเสร็จ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ เพื่อให้สามารถทราบความคืบหน้าได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ ควรปรับการรายงานความคืบหน้ากิจกรรมในแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้มีโครงสร้างและลำดับชั้นเป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ

๒. การเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

๒.๑ ด้านการเมือง เป็นเรื่องสำคัญแต่ยังไม่มี ความคืบหน้า ควรเร่งรัดการปฏิรูปภาคประชาชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการเมือง โดยเฉพาะการกระตุ้นให้ประชาชนรับรู้ถึงความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเมืองส่วนท้องถิ่น รวมถึงมีการพัฒนาอุดมการณ์และทัศนคติทางการเมือง การป้องกันการทุจริตและการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

๒.๒ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ควรเร่งรัดแผนงานบูรณาการเลขหมายแจ้งเหตุฉุกเฉินให้เหลือเพียงหมายเลขเดียว ให้แล้วเสร็จภายใน ๕ ปีได้หรือไม่ เนื่องจากเป็นโครงการที่มีผลประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเป็นวงกว้าง และเป็นรูปธรรมชัดเจน

๒.๓ ด้านกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประกอบด้วย ๑๐ ประเด็นหลัก ๓๖ ประเด็นย่อย แต่มีการดำเนินการเพียง ๘ ประเด็นย่อยเท่านั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูป โดยปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้มีความรวดเร็ว ลดขั้นตอนเกี่ยวกับเอกสารและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงให้บริการแก่ประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

๒.๔ ด้านเศรษฐกิจ ควรปฏิรูปการจัดเก็บภาษีเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ จะทำอย่างไรให้ประชาชนได้รับ

๒.๕ ด้านสาธารณสุข ในเรื่องระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพ ควรมีการกระจายอำนาจจากกระทรวงสาธารณสุขไปยังเขตสุขภาพ และนำระบบดิจิทัลมาใช้โดยคำนึงถึงขนาดระบบที่เหมาะสมและความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ควรให้ความสำคัญกับการรักษาและเพิ่มขนาดกำลังคนด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการขาดแคลนบุคลากร และควรพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิให้มีความเข้มแข็ง โดยมุ่งเน้นคลินิกหมอครอบครัว

๒.๖ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบและดูแลการใช้สื่อออนไลน์ (Social media) โดยคงไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการใช้สื่อออนไลน์โดยไม่สร้างความขัดแย้ง

๒.๗ ด้านสังคม ควรเร่งรัดเรื่องสำคัญ ได้แก่ (๑) เรื่องการปฏิรูปการออม สวัสดิการสังคม และการลงทุนเพื่อสังคม กิจกรรมที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนการออมแห่งชาติ มีความคืบหน้าในการปรับปรุงระบบและการให้เงินทดแทนสวัสดิการโดยขยายการคุ้มครองไปยังลูกจ้างของส่วนราชการและเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับลูกจ้างชั่วคราว และลูกจ้างประจำ และกิจกรรมที่ ๒ การสร้างระบบให้คนไทยมีบำนาญบำนาญหลังพ้นวัยทำงาน ในร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ควรปรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับกลุ่มลูกจ้างในระบบราชการให้สอดคล้องและเป็นธรรมอย่างเหมาะสม และควรเพิ่มกลุ่มครูเอกชนเข้าในแผนการปฏิรูปเนื่องจากสวัสดิการในระบบสงเคราะห์ครูเอกชนยังมีการจำกัดสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลอยู่มากซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาด้วย (๒) เรื่องการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม กิจกรรมที่ ๓ การสร้างพลังสร้างสรรค์ ข้อ ๓.๓ พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นพื้นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ต้องปรับปรุงมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และการดูแลวิชาชีพครูและผู้ดูแลเด็กให้มีความมั่นคง ปรับปรุงให้ศูนย์เด็กเล็กสามารถเข้ามาใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้

๒.๘ ด้านพลังงาน กิจกรรม “โรงงานประหยัดพลังงาน” เพื่อลดต้นทุนพลังงานในภาคอุตสาหกรรมนั้น ขอให้มีการดำเนินการอย่างเปิดเผยและโปร่งใส และควรหาวิธีรับมือผลจากกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและเกษตรกร

๒.๙ ด้านการศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามผลการศึกษาของ World bank และ UNESCO ในการจัดการบุคลากรครูเพื่อพัฒนาการศึกษา และให้ความสำคัญกับอาชีวศึกษาและการศึกษาทางวิชาชีพ ซึ่งส่งผลมากต่อรายได้ของประเทศ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น อาทิ ความเห็นที่ไม่เห็นด้วยต่อร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และกรณีการคว่ำรวบอาชีวศึกษาเอกชนมารวมกับอาชีวศึกษาของรัฐ ที่ยังไม่มีความคืบหน้าในการแก้ไขระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการรวมตัวซึ่งส่งผลกระทบต่อนักเรียนและครู

๓. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๓.๑ ควรเร่งรัดการแต่งตั้งกรรมการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละคณะให้ครบ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้

๓.๒ ควรมีการทบทวนกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศให้เป็นกิจกรรมที่เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อประเทศอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งให้เกิดการนำความเปลี่ยนแปลงไปปฏิบัติจริง และควรปรับเปลี่ยนวิธีและทัศนคติในการดำเนินงานของข้าราชการโดยให้ความสำคัญในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศควบคู่กับการกักตุนของหน่วยงาน

๓.๓ ควรเร่งดำเนินการตามมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้สำนักงานฯ ตรวจสอบการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศประสานหรือหารือกับหน่วยงานหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และในมาตรา ๒๘ ให้สำนักงานฯ จัดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ สามารถแจ้งเหตุ ดังกล่าวให้สำนักงานฯ ทราบ

๓.๔ ควรเพิ่มเติมประเด็นการปฏิรูปประเทศ อาทิ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ควรมีการแก้กฎหมายกระจายอำนาจในการโอนอำนาจให้หน่วยงานที่ได้รับโอนกิจกรรมจากคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการตามกิจกรรมได้ด้วย ด้านเศรษฐกิจ ควรมีกิจกรรม Quick win แนวทางที่จะทำให้ส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้แคบลง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรเพิ่มเติมประเด็นอุตสาหกรรมการแปรรูปไม้และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากไม้ เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีราคาสูง และด้านการศึกษา ควรทบทวนร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ในประเด็นการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นครูใหญ่ และเปลี่ยนจากใบประกอบวิชาชีพเป็นใบรับรอง และทบทวนองค์ประกอบคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ รวมถึงทบทวนประเด็นที่อาจส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เช่น การยุบโรงเรียนขนาดเล็ก การพิจารณาเพิ่มค่าอาหารกลางวัน และโครงการนมโรงเรียน เป็นต้น

๓.๕ ควรเร่งดำเนินการให้รัฐสภา สามารถใช้ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบความคืบหน้าการปฏิรูปประเทศได้ และควรเปิดระบบให้เป็นสาธารณะแก่ประชาชนที่สนใจ

สรุปประเด็นอภิปรายเบื้องต้นของสภาผู้แทนราษฎร ที่เกี่ยวข้องกับรายงานความคืบหน้า

๑. นายจิตินันท์ แสงนาค พรรคอนาคตใหม่ สรุปประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) แผนการปฏิรูปด้านการเมือง ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ประเด็นย่อยที่ ๑ การกระจายอำนาจและพัฒนา นักรการเมืองท้องถิ่น อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน มีการรายงานผ่านสื่อของรัฐต่าง ๆ ให้ประชาชนตื่นตัว และพร้อมกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งสื่อของรัฐไม่สามารถสร้างกระแสในหมู่ประชาชนได้ ต้องมีการปลูกฝังจิตสำนึก ให้รับทราบว่าการเมืองท้องถิ่นสำคัญอย่างไร และเป็นเรื่องใกล้ตัว สื่อของรัฐต้องมีวิธีการประชาสัมพันธ์ที่เข้มข้นมากขึ้น และมีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการเมืองท้องถิ่น มาเป็นวิทยากรให้ความรู้เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ในหมู่ประชาชน

๒) แผนการปฏิรูปด้านการเมือง ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ประเด็นย่อยที่ ๔ การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอการสร้างความเป็นธรรมร่วมกัน ได้มีการอภิปรายว่าผู้ได้ประโยชน์จริง ๆ จากเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ไม่ใช่ประชาชนในท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของทรัพยากรตัวจริง

๓) แผนการปฏิรูปด้านการเมือง ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ประเด็นย่อยที่ ๒ การป้องกันการทุจริต การเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง ระบุว่าอยู่ระหว่างดำเนินการโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบ แสดงถึงความไม่จริงจังในการแก้ปัญหาดังกล่าว รวมถึงการปฏิรูปด้านการเมือง ยังไม่มีกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

๒. ศาสตราจารย์ ดร. กนก วงษ์ตระหง่าน พรรคประชาธิปัตย์ สรุปประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) ในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สิ่งที่สำคัญคือการบูรณาการของหน่วยงานรัฐในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ แต่ปัญหาที่พบในการปฏิรูปคือการขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน โดยแต่ละแผนการปฏิรูปต่างแยกกันดำเนินการตามตัวชี้วัดของตน โดยขาดความสัมพันธ์กันในการร่วมมือกันเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์

๒) กิจกรรม/ประเด็นต่าง ๆ ตามแผนการปฏิรูปประเทศหลายกิจกรรม มีลักษณะเป็นภารกิจประจำของหน่วยงาน

๓) ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี ควรใช้ตัวชี้วัดของประเด็นการปฏิรูปที่แสดงผลสัมฤทธิ์ให้เกิดความเปลี่ยนแปลงประเทศ แทนที่ตัวชี้วัดของกิจกรรม เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่แสดงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับอย่างเป็นรูปธรรม

๔) ข้าราชการประจำควรปรับเปลี่ยนวิธีและทัศนคติในการดำเนินงาน โดยให้ความสำคัญในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ควบคู่กับการกิจปกติของหน่วยงาน

๕) เห็นควรให้ความสำคัญกับเรื่องสื่อออนไลน์ (Social media) ซึ่งเข้ามามีอิทธิพลในสังคมปัจจุบัน โดยเน้นเรื่อง สิทธิเสรีภาพในการใช้สื่อออนไลน์ การใช้สื่อออนไลน์โดยไม่สร้างความขัดแย้ง และไม่ขัดกับสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่ปรากฏในแผนการปฏิรูปประเทศโดยเห็นควรให้ความสำคัญกับ ๓ หลักการ ดังนี้ (๑) สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น โดยมีความรับผิดชอบ (๒) การตรวจสอบและควบคุมการใช้สื่อ และ (๓) ประชาชนที่รับข่าวสารควรมีวิจารณญาณ

๖) การปรับแผนการปฏิรูปประเทศควรพิจารณาถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

๓. นายสงวน พงษ์มณี พรรคเพื่อไทย สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) การปฏิรูปประเทศนั้น นอกจากปฏิรูประบบกฎหมายแล้ว ต้องปฏิรูปการทำงานด้วย อาทิ ด้านการจัดทำงบประมาณ ซึ่งปรากฏว่ามีการตั้งกองทุนต่าง ๆ ขึ้นมาเป็นเงินทุนนอกงบประมาณ อาทิ กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง แต่กลับไม่มีการระบุงกองทุนเหล่านั้นอยู่ในมาตรา ๕๓ ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทำให้กองทุนเหล่านั้นไม่อาจทำการจ่ายเงินอย่างถูกต้องตามกฎหมายได้ ดังนั้นจึงควรมีการจัด “ชุดความคิด” ของกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละฉบับซึ่งประกอบด้วย ปัญหาที่เป็นปัจจัยให้ต้องมีกฎหมาย ขั้นตอนการทำกฎหมายพร้อมกรอบระยะเวลาในแต่ละชั้น และกระบวนการจัดการงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒) ในด้านบริหารราชการแผ่นดิน ควรมีการแก้กฎหมายกระจายอำนาจนอกจากจะโอนกิจกรรมไปให้หน่วยงานท้องถิ่นแล้ว ควรจะโอนอำนาจให้หน่วยงานที่ได้รับกิจกรรมไปนั้นสามารถดำเนินการได้ด้วย

๔. นายสุรทิน พิจารณ์ พรรคประชาธิปัตย์ใหม่ สรุประเด็นอภิปรายว่า รายงานผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีการระบุงกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ อาทิ การป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง การตรวจสอบค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง ควรใส่รายละเอียดให้มีความชัดเจนว่าดำเนินการไปแล้วร้อยละเท่าใด รวมถึงการใช้เงินสำหรับกิจกรรมดังกล่าว ตลอดจนติดตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ พรรคอนาคตใหม่ สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา ได้มีการทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีเพื่อสอบถามว่า แผนการปฏิรูปประเทศด้านบริหารราชการแผ่นดินเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๑ แผนงานที่ ๑ เรื่อง บูรณาการเลขหมายแจ้งเหตุฉุกเฉินให้เหลือเพียงหมายเลขเดียวเพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย เหตุฉุกเฉินได้ทุกเรื่อง นั้น มีการวัดตัวชี้วัดอย่างไรบ้าง และรัฐบาลสามารถเร่งรัดการจัดทำโครงการดังกล่าวให้รวดเร็วภายใน ๕ ปีหรือไม่ ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ หากคำตอบดังกล่าว และเร่งรัดการจัดทำโครงการให้สำเร็จโดยเร็วเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน

๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมประกอบด้วย ๑๐ ประเด็นหลัก ๓๖ ประเด็นย่อย ปัจจุบันมีการดำเนินการที่แล้วเสร็จไปแล้วเพียง ๘ ประเด็นย่อยเท่านั้น เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีความรวดเร็ว ลดขั้นตอนเกี่ยวกับเอกสารและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และให้ความเท่าเทียมกับกลุ่มผู้มียาได้น้อย ไม่เลือกปฏิบัติ เช่น (๑) “เรื่องการประกันตัวผู้ต้องหา” ควรมีสื่อหรือช่องทางที่เท่าเทียมกันทั้งกลุ่มคนจนและคนรวย (๒) “เรื่องเจ้าพนักงานตำรวจศาล” ควรปรับวิธีการของเจ้าหน้าที่ โดยต้องมีการลงพื้นที่เพื่อติดตามการปฏิบัติตัวของผู้ต้องหา และต้องมีการรายงานให้ชุมชนหรือสังคมได้รับทราบด้วย และ (๓) “เรื่องพนักงานสอบสวน” ควรมีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอ และมีอุปกรณ์รองรับการทำงานเพื่ออำนวยความสะดวกและประสิทธิภาพการทำงานที่สมบูรณ์ ดังนั้นรัฐบาลควรเปลี่ยนไปใช้นโยบายแห่งอนาคต เพื่อการบริการภาคประชาชนที่แท้จริง และเข้าใจเทคโนโลยีทุกระดับ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่แท้จริง

๖. รองศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ พรรคพลังประชารัฐ สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) การปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มีเรื่องที่ต้องการปฏิรูปในสองมิติ คือ มิติการเมืองเชิงสถาบัน และ มิติการเมืองภาคพลเมือง โดยในการเมืองเชิงสถาบัน ในตัวชี้วัดระบุว่า มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่มีส่วนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพรรคการเมืองก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องในการพัฒนาทางการเมืองเชิงสถาบัน ใน ๕ ประเด็นปฏิรูปและ ๑๘ ประเด็นย่อย ในด้านการเมืองภาคพลเมือง (การเมืองภาคประชาชน) มีประเด็นย่อยอยู่ทั้งสิ้น ๘ ประเด็นย่อย ซึ่งควรพิจารณาว่า จะทำอย่างไรให้ประชาชนมีความจงรักภักดีต่อชุมชน ต่อท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และมีความรักชาติต่อชาติ

๒) กลไกที่จะขับเคลื่อนการเมืองภาคพลเมือง คือกลไกด้านอุดมการณ์ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมไม่ได้มีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเข้ามาพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ทั้งที่กระทรวงวัฒนธรรมมีส่วนสำคัญในการเข้ามาพัฒนาความคิดและอุดมการณ์ของประชาชน

๓) การปรับทัศนคติของประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหว ควรให้กรมประชาสัมพันธ์และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์เพื่อปรับทัศนคติของประชาชนจากเชิงลบให้เป็นเชิงบวก

๗. นายक्रमานิตย์ สังข์พุ่ม พรรคเพื่อไทย สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) ควรทบทวนร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ในประเด็นการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้อำนวยการเป็นครูใหญ่ และเปลี่ยนจากใบประกอบวิชาชีพเป็นใบรับรอง

๒) ขอให้ฝ่ายกฎหมายทบทวนองค์ประกอบคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดที่แต่งตั้งจากส่วนกลาง ซึ่งขัดแย้งกับหลักการกระจายอำนาจ อีกทั้งยังทำให้การทำงานล่าช้าเนื่องจากมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ซึ่งมีภารกิจจำนวนมาก ท้ายที่สุดจะส่งผลให้การจัดการการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ

๓) ทบทวนการยุบโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากจะส่งผลให้เด็กขาดโอกาสทางการศึกษายิ่งขึ้น ซึ่งเกิดจากการย้ายโรงเรียนที่อยู่ไกลบ้านออกไปมากกว่าเดิม

๔) ทบทวนประเด็นต่าง ๆ เช่น เรื่องนม ให้โรงเรียนเป็นผู้ดูแลเรื่องนมเอง เพิ่มค่าอาหารกลางวัน ค่าหัวของเด็กควรจะเท่ากันทุกโรงเรียน เป็นต้น ควรดูประเด็นย่อยเหล่านี้ในการทำแผนการปฏิรูป เนื่องจากเป็นประเด็นที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง รวมทั้ง ยังเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาลงได้อีกด้วย

๕) ขอให้จัดทำนโยบายให้มีความชัดเจน มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน ไม่เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขบ่อย เนื่องจากจะส่งผลให้คนปฏิบัติเกิดความสับสน การดำเนินการล่าช้าได้

๘. นายพยม พรหมเพชร พรรคพลังประชารัฐ สรุปประเด็นอภิปรายว่า การแชร์ลูกโซ่ เป็นปัญหาที่มีผลกระทบมาอย่างยาวนาน โดยมักเกิดขึ้นต่อกลุ่มคนรากหญ้าของประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายต่อประชาชนจำนวนมาก แต่ปัญหาดังกล่าวยังไม่มีการป้องกัน โดยในขณะนี้ได้มีการเสนอ ร่าง พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดแชร์ลูกโซ่ พ.ศ. เพื่อนำไปแก้ปัญหาลูกโซ่ ซึ่งเป็นความเดือดร้อนของประชาชน

๙. นายพิจารณ์ ชาวพัฒน์วงศ์ พรรคอนาคตใหม่ สรุปประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) กิจกรรมหลายกิจกรรมที่ ยังไม่คืบหน้าเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา เช่น การจัดตั้งสำนักงานแก้ไข ปัญหาความยากจนและขจัดความเหลื่อมล้ำ การปฏิรูปกฎหมายที่ล้ำสมัย เป็นต้น

๒) กิจกรรมที่ระบุว่าแล้วเสร็จหลายกิจกรรม ไม่มีการอ้างอิงตัวชี้วัดว่าแล้วเสร็จอย่างไร เช่น กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบสถาบันการเงินชุมชน ระบุว่าแล้วเสร็จ แต่ไม่มีการอ้างอิงว่าบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดอย่างไร และโครงการเพิ่ม productivity ของอุตสาหกรรม ซึ่งวางเป้าหมายครอบคลุมหลายกิจกรรม ระบุว่าแล้วเสร็จ เนื่องจากรัฐบาลระบุเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศแล้ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ออกมาตรการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมดังกล่าวแล้ว แต่ไม่มีการอ้างอิงการบรรลุตัวชี้วัดของกิจกรรมคือ มูลค่าการนำเข้าจากกลุ่มประเทศ CLMV มูลค่าการส่งออกและมูลค่าเพิ่มในเศรษฐกิจอุตสาหกรรมดังกล่าว จะถือว่าแล้วเสร็จได้อย่างไร ถ้าแผนแล้วเสร็จ ต้องอ้างอิงสิ่งที่บรรลุผลตามตัวชี้วัดได้

๓) กิจกรรมที่ระบุว่าแล้วเสร็จบางกิจกรรม ไม่มีตัวชี้วัดที่แสดงถึงการถูกนำไปใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมโครงการส่งเสริม smart farmer มีตัวชี้วัดว่าออกตัวแอปพลิเคชันให้ใช้แล้ว แต่ขาดการผลักดันให้ประชาชนใช้ ควรทบทวนเพิ่มว่าจะทำอย่างไรให้มีการใช้จริง

๔) กิจกรรมบางกิจกรรมมีตัวชี้วัดที่มีค่าต่ำกว่าที่ควร และมีแนวทางการดำเนินการที่ดูตรงข้ามกับการบรรลุผลของแผนการปฏิรูปประเทศ เช่น การจัดตั้งโครงการวิจัยพัฒนา ระบุว่าอยู่ระหว่างดำเนินการ มีตัวชี้วัด เช่น จะต้องมียอดเงินวิจัยของประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๒ ของ GDP หรือเทียบเป็นเม็ดเงิน ๓๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งน้อยกว่าบริษัทชั้นนำอย่าง Samsung ซึ่งอยู่ที่ ๔๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และในกิจกรรมกำหนดอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลัก แต่ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่วนของกระทรวงกลาโหม จำนวน ๒๓๓,๐๐๐ ล้านบาท มีการแบ่งส่วนงบประมาณให้สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้านการวิจัยนวัตกรรมการป้องกันประเทศเพียง ๑,๒๕๐ ล้านบาท แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการกับแผนการที่วางไม่ได้เป็นไปได้ในทิศทางเดียวกัน

๕) เห็นว่าการปฏิรูปต้องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม การตั้งหน่วยงานใหม่มาทำภารกิจเหมือนเดิมไม่อาจเรียกว่าเป็นการปฏิรูปได้ และเสนอให้ในไตรมาสต่อไป รูปแบบการรายงานแต่ละกิจกรรม ควรอ้างอิงตัวชี้วัด หากล่าช้าควรกำหนดกรอบเวลาใหม่ และควรชี้แจงงบประมาณที่ใช้ภายใต้แต่ละกิจกรรม และควรให้รัฐสภา เข้าถึงระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) รวมถึงเปิดระบบให้เป็นสาธารณะ ให้ประชาชนที่สนใจสามารถติดตามแผนได้

๑๐. ศาสตราจารย์ โกวิทช์ พวงงาม พรรคพลังท้องถิ่นไท สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ในแต่ละด้าน ควรจะมีรูปแบบรายงานที่เหมือนกันเพื่อให้การติดตามความคืบหน้าในการปฏิรูปประเทศมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพ

๒) รายละเอียดภายในของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน อาทิ โครงการ หรือกิจกรรม ควรมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายหลักของแผนการปฏิรูปประเทศด้านนั้นๆ รวมทั้งเป้าหมายหลักของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ก็ควรจะต้องสอดคล้องและเกิดการบูรณาการร่วมกัน

๑๑. นายจักรพันธ์ พรนิมิตร พรรคพลังประชารัฐ สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) แผนการปฏิรูปด้านสังคม เรื่องการปฏิรูปการออม สวัสดิการสังคม และการลงทุนเพื่อสังคม ในกิจกรรม ที่ ๑ การศึกษาและออกกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญในรูปแบบการออมภาคบังคับ ภายใต้หลักการระดมการออมทั้งผู้รับสวัสดิการสังคม เจ้าของกิจการ และรัฐบาล เพื่อสร้างระบบให้คนไทยมีบำเหน็จบำนาญหลังพ้นวัยทำงาน มีความคืบหน้าในการปรับปรุงสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการที่ได้รับจากสวัสดิการต่างๆให้เหมาะสม โดยมีการปรับปรุงระบบและการให้เงินทดแทนสวัสดิการโดยขยายการคุ้มครองไปยังลูกจ้างของส่วนราชการและเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับลูกจ้างชั่วคราว และลูกจ้างประจำ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชน โดยเฉพาะการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับครูอัตราจ้าง ผู้ดูแลเด็ก พยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จะเป็นการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น และใน กิจกรรมที่ ๒ การศึกษาและออกกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ ในรูปแบบการออมภาคบังคับภายใต้หลักการระดมการออมทั้งผู้รับสวัสดิการสังคม เจ้าของกิจการ และรัฐบาล เพื่อสร้างระบบ มีความคืบหน้าจากการมีการร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ให้กับประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในระบบราชการ มีความคิดเห็นว่าการปรับสิทธิประโยชน์ต่างๆให้กับกลุ่มลูกจ้างในระบบราชการให้สอดคล้องและเป็นธรรมอย่างเหมาะสม และเสนอให้เพิ่มกลุ่มครูเอกชนเข้าในแผนฯ เนื่องจากสวัสดิการในระบบสงเคราะห์ครูเอกชนยังมีการจำกัดสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลให้กับครูเอกชน แม้จะมีการปรับเพิ่มเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลเพิ่มจาก ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อปี เป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาท ต่อปี แต่เมื่อเปรียบเทียบกับระบบอื่น ๆ ยังถือว่าล้าหลังอยู่มาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาด้วย

๒) แผนการปฏิรูปด้านสังคม เรื่องการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม ในกิจกรรมที่ ๓ การสร้างพลังสร้างสรรค์ ๓.๓ พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นพื้นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ต้องปรับปรุงมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และการดูแลวิชาชีพครูและผู้ดูแลเด็ก ให้มีความมั่นคงในวิชาชีพ มีความชัดเจน ก้าวหน้า และมีสวัสดิการที่มั่นคงเพื่อจะได้ไม่ส่งผลกระทบต่อเด็ก ปรับปรุงให้ศูนย์เด็กเล็กโดยมูลนิธิหรือเอกชนให้สามารถเข้ามาใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ การดูแลอาหารกลางวัน และนมในศูนย์เด็กเล็กสังกัดเอกชนหรือมูลนิธิที่อาจจะตกหล่นจากการพัฒนา นอกจากนี้ ยังไม่มีความคืบหน้าของแผนการปฏิรูปด้านการศึกษา ตลอดจนมีปัญหาด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น เช่น ความเห็นต่างต่อร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การควบรวมอาชีวศึกษาเอกชนมารวมกับอาชีวศึกษาของรัฐที่ยังไม่มีความคืบหน้าในการแก้ไขระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับ ซึ่งส่งผลกระทบต่อนักเรียนและครู

๑๒. นายเรวัต วิศรุตเวช พรรคเสรีรวมไทย สรุประเด็นอภิปรายว่า แผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ นั้น ยังมีข้อผิดพลาดอยู่หลายจุด เช่น ด้านกระบวนการยุติธรรม มีข้อหนึ่งเขียนไว้ว่า “อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยดีขึ้น” ซึ่งควรอยู่ในด้านเศรษฐกิจ แต่กลับอยู่ในด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวชี้วัดที่ ๑ หลักสูตรด้านสื่อสารศึกษา ได้บรรจุเป็นหลักสูตร

ภาคบังคับในชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาภายใน ปี ๒๕๖๒ ซึ่งปัจจุบันนั้นยังไม่มี การบรรจุใด ๆ ทั้งสิ้น และในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนั้น ตัวชี้วัดที่ ๑ คือ มีกฎหมายส่งเสริม การต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน ซึ่งกฎหมายนี้อยู่ที่ไหน

๑๓. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน พรรคเพื่อไทย สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ มียุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ อาทิ ประเทศมาเลเซีย จะจบแผนการปฏิรูปประเทศในปี ๒๐๒๐ มียุทธศาสตร์การเปลี่ยนยางพาราเป็นปาล์มน้ำมัน โดยซื้อน้ำยางพารา จากไทยไปผลิตแทน และนำพื้นที่ไปปลูกปาล์มน้ำมัน นำไปสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ

๒) การปฏิรูปด้านการเมืองมีความสำคัญอันดับแรกแต่ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการทั้งหมด จะส่งเสริม ประชาธิปไตยอย่างไรในประเทศตอนนี้ อาทิ สมาชิกวุฒิสภา ต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ตลอดจนการเลือกตั้งท้องถิ่นยังไม่ดำเนินการ ซึ่งหลายฝ่ายรอการเลือกตั้งท้องถิ่น

๓) การปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมแปรรูปไม้และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จากไม้ไม่มีการบรรจุในแผนฯ ทุกวันนี้ไม้พะยุงและไม้มะค่ามีราคาสูง เป็นไม้ยืนต้นอีกด้วย

๔) การปฏิรูปด้านการศึกษามีความคืบหน้าเพียงร้อยละ ๕ อีกทั้งประเด็นอาชีวศึกษา ยังไม่ได้รับความสำคัญทั้งที่เป็นวิชาชีพซึ่งสร้างรายได้ให้กับประเทศมาก จึงจำเป็นต้องเร่งปฏิรูปการศึกษากฎวิชาชีพ ให้มากขึ้น

๑๔. นายนิกร จำนง พรรคชาติไทยพัฒนา ได้ตั้งคำถามและข้อสังเกต ดังนี้

๑) ปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศให้ครบถ้วนแล้วหรือไม่

๒) แผนการปฏิรูปประเทศมีความไม่สอดคล้องในเรื่องของงบประมาณ รวมทั้งรายงานความคืบหน้า รอบเดือน เม.ย.- มิ.ย. ๒๕๖๒ ขาดความคืบหน้าเกี่ยวกับงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการ ปฏิรูปประเทศ การรายงานในรอบถัดไปเห็นควรเพิ่มรายละเอียดของงบประมาณอย่างละเอียด

๓) ตามมาตรา ๒๖ ของ พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดว่า การดำเนินการใดที่ไม่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ กรณีหน่วยงานของรัฐฝ่ายบริหาร ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศประสานหรือหารือกับหน่วยงานดังกล่าวหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปัจจุบันได้มีการตรวจสอบการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องแล้วหรือยัง

๔) ตามมาตรา ๒๘ ของ พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ว่าให้สำนักงานฯ เผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐและรายงานสรุปผลการดำเนินการ ประจำปี ให้ประชาชนรับทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานฯ และจัดให้มีวิธีการที่ประชาชน ซึ่งพบ หรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ สามารถแจ้งเหตุ ดังกล่าวให้สำนักงานฯ ทราบ ปัจจุบันได้ดำเนินการแล้วหรือไม่

๑๕. นายเกียรติ สิทธิอมร พรรคประชาธิปัตย์ สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) นโยบายรัฐบาล แผนการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินงาน ไม่มีความสัมพันธ์กัน อีกทั้งการจัดสรร งบประมาณไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ โดยขอเสนอให้มีแผนที่มีเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ระบุได้ว่า ประชาชนได้อะไร แผนปัจจุบันเป็นเพียงกรอบกว้าง ๆ ไม่มีนัยยะสำคัญที่จับต้องได้

๒) เรื่องกิจกรรม Quick win ตัวอย่าง อาทิ กิจกรรม “ส่วนต่างดอกเบีย” ให้คิดว่าประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรอะไรบ้าง กิจกรรม “โรงงานประหยัดพลังงาน” ซึ่งมุ่งลดต้นทุนพลังงานของภาคอุตสาหกรรม ขอให้มีการเปิดเผยและโปร่งใส และกิจกรรม “e - commerce” ควรปฏิรูปวิธีคิดและวิธีการจัดเก็บภาษี ให้มีการจัดเก็บเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๑๖. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ พรรคเพื่อไทย สรุประเด็นอภิปรายว่า การปฏิรูปประเทศที่ผ่านมายังไม่เห็นผลที่เป็นรูปธรรม และขาดการบูรณาการการทำงาน นอกจากนี้ควรมีการเตรียมการรับมือผลกระทบที่อาจเกิดต่อประชาชนจากการปฏิรูปประเทศ อาทิ การปฏิรูปด้านพลังงาน ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรและเกษตรกร

๑๗. นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ พรรคเพื่อไทย สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างมาก เนื่องจากรื่องการเมืองถือเป็นกลไกและหัวใจหลักของการพัฒนาประเทศ ซึ่งส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและความก้าวหน้าของประเทศชาติ โดยรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านต่อที่ประชุม แต่จากการประชุมครั้งที่ผ่านมาและการประชุมในครั้งนี้อย่างไม่มีผู้แทนจากคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเข้าร่วมชี้แจงด้วย

๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ การเมืองระดับชาติ และการเมืองระดับท้องถิ่น ซึ่งการเมืองระดับท้องถิ่นถือเป็นหัวใจสำคัญในการแก้ปัญหาแก่ประชาชนที่แท้จริง แต่รัฐบาลยังขาดความเคลือบไหวในส่วนนี้ และในปัจจุบันนักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่มาจากการแต่งตั้งโดยรัฐบาล ซึ่งบางรายมีอายุมากแล้ว จึงควรมีการจัดการเลือกตั้งโดยประชาชนให้ถูกวิธี ซึ่งการเลือกตั้งนี้ยังสามารถทำให้เศรษฐกิจเกิดการขับเคลื่อน เนื่องจากผู้ลงสมัครเลือกตั้งต้องใช้จ่ายเงินตามกฎหมายในการหาเสียงเป็นผลให้เกิดเงินสะพัดกระจายไปยังทั่วประเทศ และกระตุ้นธุรกิจอื่น ๆ อีกมากมาย ผู้ที่เกี่ยวข้องและรัฐบาลควรนำเรื่องนี้ไปพิจารณาเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน และเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

๑๘. นายบัญญัติ เจตนจันทร์ พรรคประชาธิปัตย์ สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) ระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพ ควรให้มีการกระจายอำนาจโดยการสร้างเขตกระจายอำนาจของคณะกรรมการ และการกระจายอำนาจจากกระทรวงสาธารณสุขออกไปสู่เขตสุขภาพ

๒) การนำระบบดิจิทัลมาใช้กับระบบสุขภาพ จะช่วยลดระยะเวลาและความแออัด แต่ไม่ควรให้ระบบดิจิทัลใหญ่โตเกินไป และต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

๓) ในเรื่องกำลังคนด้านสุขภาพ สำนักงาน ก.พ. ไม่มีการจัดสรรกำลังคนด้านสาธารณสุขที่เพียงพอ ควรมีการเพิ่มกำลังคนในด้านสาธารณสุขให้มากขึ้น กรณีที่มีปัญหาด้านความสมดุลระหว่างข้าราชการแต่ละกระทรวง ขอให้ยกฐานะเป็นคณะกรรมการข้าราชการสาธารณสุข (กสช.)

๔) ระบบบริการปฐมภูมิ มีบทบาทน้อยลงในปัจจุบัน โดยเน้นส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นหลักมากกว่าการให้บริการรักษาพยาบาล จึงควรสร้างให้ระบบบริการปฐมภูมิมีความเข้มแข็ง โดยมุ่งเน้นคลินิกหมอครอบครัวเป็นหลัก เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในประชาชนให้เพียงพอ

๑๙. นายประกอบ รัตนพันธ์ พรรคประชาธิปัตย์ สรุประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑) เรื่องรูปแบบการรายงาน ควรให้มีความเข้าใจง่าย มีตารางเปรียบเทียบ สามารถมองเห็นความคืบหน้าได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒) การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญ กล่าวถึงเรื่องโครงสร้างด้านการศึกษา แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามผลการศึกษาของ World bank และ UNESCO ที่ระบุว่าการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับปัจจัย ๓ อย่าง คือ (๑) บุคลากรครู ต้องเลือกคนดีและคนเก่ง มีคุณภาพ สอนตรงตามวิชาเอก ที่ได้ศึกษามา และให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (๒) การศึกษานิเทศก์ ควรมีการศึกษานิเทศก์กับทั้งครู และนักเรียน และ (๓) มอบหมายอำนาจหน้าที่ของครูให้ชัดเจน และผู้อำนวยการต้องเป็นคนที่เก่งและมีคุณภาพ

๒๐. นางสาวรังสิมา รอดรัศมี พรรคประชาธิปัตย์ สรุประเด็นอภิปรายว่า ไม่ควรมีการอภิปรายทุก ๓ เดือน เนื่องจากยังไม่มีควมคืบหน้าในการดำเนินการ รวมทั้งยังไม่เห็นความคืบหน้าของปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับพยาบาล นอกจากนี้การปฏิรูปกำลังคนสุขภาพจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓ แต่กลับพบว่าในขณะนี้ มีพยาบาลลาออกต่อเนื่อง ดังนั้น จึงอยากให้คำนึงถึงบุคลากรด้านสุขภาพให้มากขึ้น เพราะกว่าจะดำเนินการปฏิรูปดังกล่าวแล้วเสร็จ แพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ลาออกกันไปก่อน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประชาชน อีกทั้งในขณะนี้ผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ยังขาดบุคลากรมาดูแล